RAZGOVOR: DUNJA HITREC, PREDSJEDNICA UDRUGE POREZNIH SAVJETNIK

MINISTAR ŠUKER
ZA POREZNE

Naša je udruga u nekoliko navrata inicirala razgovor s ministrom financija, doradu kriterija za ispit. Postavljeni su, naime, vrlo visoki kriteriji za stj ministar, vjerojatno zbog zauzetosti aktivnostima u Vladi,

Razgovarala Ljerka BRATONJA MARTINOVIĆ

Četiri i pol godine nakon donošenja Zakona o poreznom savjetništvu, u Hrvatskoj je i dalje licencirano samo dvanaest poreznih savjetnika. Taj broj ne može pokriti potrebe poreznog savjetništva na razini države, međutim, porezno savjetovanje u skladu sa zakonom mogu obavljati i tzv. pomagači. To su ekonomisti ili pravnici koji iako nemaju licencu mogu savjetovati porezne obveznike u svim poreznim područjima, ali ne smiju zastupati stranku pred tijelima državne uprave ili pred sudom. Dunja Hitrec, predsjednica Udruge poreznih savjetnika i pomagača, ističe kako takva situacija nije zadovoljavajuća i da spomenuti zakon nije ispunio svrhu.

– Naša je udruga okupila ljude koji su, nezadovoljni takvom situacijom, našli zajednički interes, motiv i želju da objedine struku. Naime, ono što zakonski okvir omogućuje nije zaživjelo licenciranjem poreznih savjetnika. Zakon o poreznom savjetništvu predviđa osnivanje komore poreznih savjetnika, a nju može osnovati dvadeset licenciranih poreznih savjetnika. Taj je zakon stupio na snagu 1. siječnja 2001. godine, a od tada je licencirano svega dvanaest savjetnika. To nikako ne može zadovoljiti ono što jedna licencirana struka traži – rad na izobrazbi poreznih savjetnika, kontrolu njihova rada, objedinjavanje interesa i kriterija za rad poreznih savjetnika.

Zašto je poreznih savjetnika tako malo? Je li to neatraktivna profesija ili su uvjeti za dobivanje licence prestrogi?

– Nema ih više jer nisu uspjeli položiti ispit. U prvoj godini to je pokušalo sigurno četrdesetak kandidata, ali su postavljeni vrlo visoki kriteriji. Slažem se da oni moraju biti visoki, ali ne toliko da blokiraju sustav. Obuhvat i program ispita su poznati, ali ne i kriteriji. Naša je udruga u nekoliko navrata inicirala razgovor s ministrom financija, s ciljem da se predstavimo i iniciramo eventualnu doradu kriterija za ispit. Ali ministar, vjerojatno zbog zauzetosti aktivnostima u Vladi, za sada nije našao vremena za nas.

Ako komparirate druge struke, na primjer struku revizora (a porezni savjetnici i pomagači posjeduju licencu ovlaštenog revizora), onda ćete vidjeti da je samo u prvoj godini primjene Zakona o reviziji, sigurno tisuću i više revizora dobilo privremeni certifikat za rad u struci i odmah započelo s radom, s tim da im je dana mogućnost da u određenom razdoblju polože stručni ispit. Ta je situacija neusporediva s poreznim savjetnicima.

Jednom poreznom stopom do veće konkurentnosti

Kako gledate na različite prijedloge promjena hrvatskog poreznog sustava?

– Postoji već sedamosam zemalja koje su uvele ili uvode tzv. flat-tax, ili jednu stopu svih poreza. Mislim da bi to valjalo ozbiljno razmotriti jer su zemlje koje su prihvatile taj sustav postale atraktivne za ulagače. Naravno, to nije jednostavno u kontekstu jakih pozicija svih partnera na društvenoj sceni, Vlade, sindikata i poslodavaca, ali ipak mislim da to treba razmotriti radi povećanja konkurentnosti Hrvatske kao destinacije za investitore u hrvatsko gospodarstvo.

Bi li jedna porezna stopa olakšala posao poreznih savjetnika?

– Pa vjerojatno bi, ali ne značajno.

Partner za komunikaciju

Kako to da ministar Šuker nema vremena za vas? Porezni savjetnici trebali bi biti interesantni za državu, s obzirom na to da pomažu punjenje porezne blagajne...

– Vjerujem da je ovo razdoblje za državu bilo izuzetno teško i da zato nismo uspostavili kontakte. Također vjerujem da će se to uskoro dogoditi i da ćemo biti prepoznati kao partner za komunikaciju. Naša struka ima vrlo kvalitetne ljude, koji mogu pomoći kad je u pitanju izgradnja sustava, kad su u pitanju promjene, a struka doista pomaže i u naplati poreza. Sve to, uvjerena sam, vrlo brzo sagledat će i u ministarstvu financija.

Koliko je članova u vašoj udruzi i čime se ona konkretno bavi?

– Broj članova porastao je s početnih dvadeset, koliko ih je bilo prilikom osnivanja udruge prošle godine, na četrdeset i devet. Bili smo dosta aktivni, organizirali okrugle stolove s poreznim temama koje su nam prezentirali vrhunski stručnjaci iz Porezne uprave, a organizirat ćemo i radionice da bismo proradili materiju kojom mora vladati porezni savjetnik. Suorganizatori smo međunarodnog simpozija što će se održati u listopadu u Beču, na koje sudjeluje šest zemalja u regiji – Austrija, Slovenija, Mađarska, Češka, Slo-

NEMA VREMENA SAVJETNIKE

s ciljem da se predstavimo i iniciramo eventualnu ecanje licence da praktički blokiraju sustav. Ali za sada nije našao vremena za nas

vačka i Hrvatska – na kojem se već drugu godinu okupljaju porezni savjetnici, revizori i računovođe regije i raspravljaju najaktualnije teme iz područja svog djelovanja. Ove godine porezne teme vezane su uz harmonizaciju u području direktnih i indirektnih poreza sa smjernicama Europske unije. Nastojimo biti uključeni u međunarodne institucije, i ići ukorak sa svim novostima.

Važno je reći i da su svi naši članovi kod pristupanja potpisali etički kodeks, koji svakom članu nalaže maksimalnu moralnost, odgovornost u obavljanju njegova rada. Naši članovi moraju težiti najvišem etičkom i stručnom ponašanju, u radu se voditi poštenjem i nepristranošću, znanje i vještine koristiti za dobrobit korisnika svojih usluga, te neprekidno težiti povećanju vlastite kompetentnosti. Smatram da je to ujedno najvažniji cilj koji želimo postići.

Dobar zakonski okvir

Iako porezni savjetnici u Hrvatskoj dosad nisu bili upleteni u afere, zna se da klijenti od njih očekuju upravo da traže rupe u zakonu i omoguće im da izbjegnu porezna davanja, a državi plate što manje.

– Uloga poreznih savjetnika je trostruka. Prvo, oni su direktan oslonac državi jer brinu da se porezi zakonito plaćaju. Druga je uloga poreznih savjetnika pomoći poreznom obvezniku da obveze podmiri u okviru zakona, a pritom ostvari moguće porezne uštede. U okviru etičnosti, moralnosti, odgovornosti tog zvanja, ne možete klijentu savjetovati zaobilaženje zakona, već samo da u okviru zakona eventualno ostvari određene uštede. Možda ste iz vlastitog iskustva mogli sagledati da je nekad pametnije uključiti neki trošak u poreznu prijavu, a drugi nije moguće, ili da je nekad korisno, a nekad bolje ne podnijeti prijavu poreza. Veliki investitori žele znati detalje o poreznom okruženju u Hrvatskoj. No, porezni savjetnici sve češće moraju pomagati poreznim obveznicima u postupcima pred poreznom upravom. Tu je naša uloga posebno značajna jer vodimo i upućujemo poreznog obveznika te inzistiramo na primjeni zakona. Zakonski je okvir, naime, vrlo dobar, ali se nerijetko stvari ne rješavaju polazeći od tog okvira. I investitori koji dolaze u Hrvatsku, a mi smo se deklarirali kao zemlja koja želi privući strana ulaganja, žele znati što ih očekuje u segmentu poreza. Kvalitetan porezni savjetnik jedina je osoba koja zajedno s odvjetnikom može dati takvu informaciju.

Vjerojatno imate uvid u kvalitetu porezno-savjetničkih usluga u Hrvatskoj. Koliko se savjetnici, odnosno »pomagači« stvarno pridržavaju etičkog kodesa?

– Nitko to ne kontrolira. Mi smo kao udruga premladi da bismo imali iskustva i provodili kontrole. Svoje smo članstvo obvezali na primjenu tih načela, a je li bilo narušavanja kodeksa, nemamo informacije. Moglo bi se reći da je situacija dobra jer vjerojatno bi u javnosti izbile afere da nije tako. Mislim da svatko tko se prihvati tog zvanja nije sklon igrati se onime što je stekao, bio savjetnik sa licencom ili bez nje. Nema tih novaca za koji ćete žrtvovati svoju struku. Ono što ste gradili petnaest-dvadeset godina nećete žrtvovati ni za kakve masne pare jer u tom slučaju sutra pred vama ne postoji više ništa. Za mene, s vjerujem i za većinu ljudi koji se prihvate ove struke, to nema cijene.

Velik ali svrhovit trošak

Porezni su savjetnici najtraženiji kad se predaju godišnje porezne prijave. Zamjera im se, međutim, da nemaju definirane tarife i da su preskupi...

– Da, tarife ne postoje. Trebalo bi ih urediti putem komore, ali ona ne postoji. Porezni savjet je skup, ali je sigurno svrhovit trošak. Pogotovo jednom investitoru koji je spreman uložiti značajna sredstva u Hrvatsku i želi da porezni savjetnik provjeri svaki segment ugovora u koji ulazi, kako bi bio siguran da ne radi nešto protupropisno, ali i kako ne bi trpio neki nepotreban porez. Tarifa nema, razlike u cijenama su velike, ali razlike su vjerojatno i u onome što pojedini savjetnik može pružiti. Ako najskupliji od njih pronalaze kupce, onda im cijena vjerojatno nije previsoka.

Nema tih novaca za koji ćete žrtvovati svoju struku – Dunja Hitrec